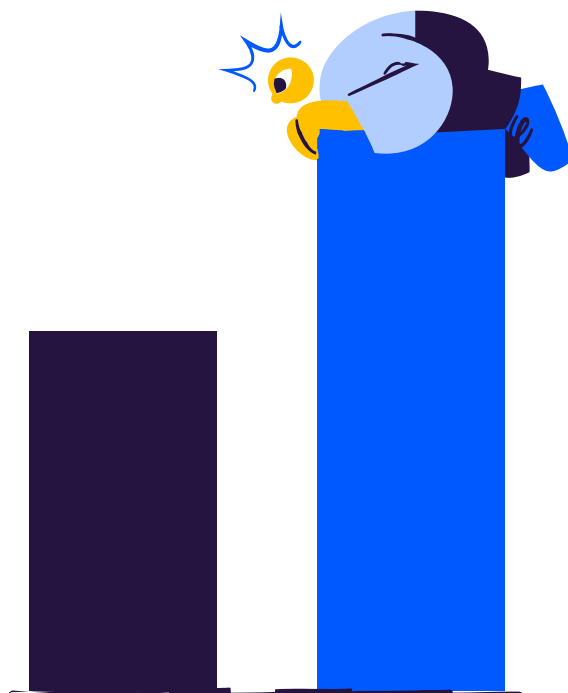

Samfunn og marked

Status spilleproblemer i Norge

Reguleringen av pengespill i Norge har som formål å forebygge pengespillproblemer i befolkningen. Det er flere kilder som sier noe om hvordan det går.

Det er Lotteritilsynets befolkningsundersøkelse som er den offisielle målingen av omfanget av spilleproblemer i Norge. Årlig statistikk fra Hjelpelinjen og fra Spillavhengighet Norge fyller ut bildet, i tillegg til vår egen årlige problemspillundersøkelse.

Dette er de fem viktigste målingene og statistikkene vi ser på for å følge utviklingen av problemspill i Norge og hos Norsk Tipping:

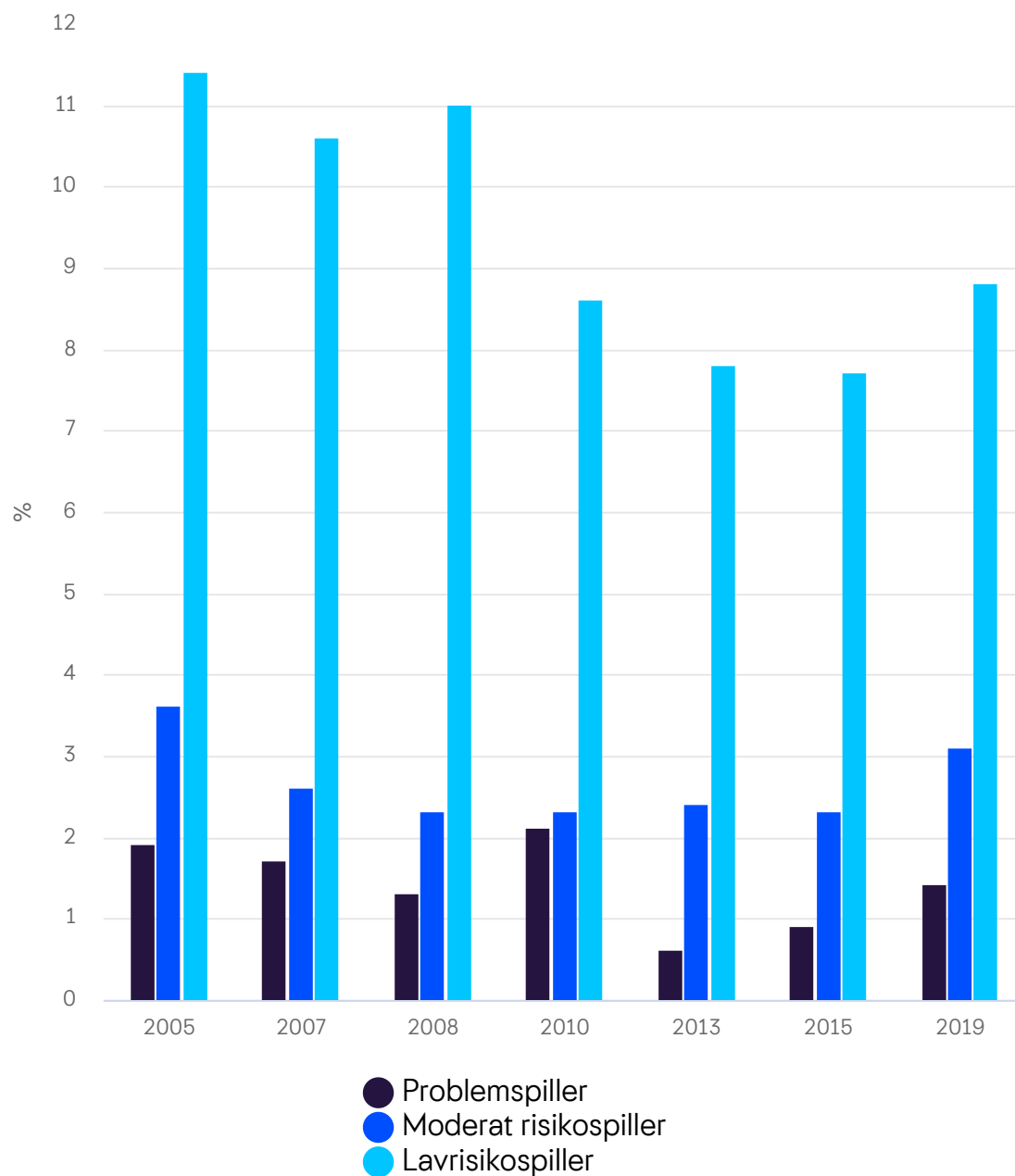
- Befolkningsundersøkelsen om pengespill (Lotteritilsynet/UiB)
- Vår egen Playscan-indeks
- Statistikk fra Hjelpelinjen for spilleavhengige
- Statistikk fra Spillavhengighet Norge
- Fra og med 2021: Årlig problemspillmåling fra TNS Kantar (Norsk Tipping)

Befolkningsundersøkelsen

Det er Universitetet i Bergen som gjennomfører befolkningsundersøkelsen på oppdrag fra Lotteritilsynet, som altså er den offisielle kartleggingen av spilleproblemer i Norge. Siste undersøkelse ble gjort i 2019, og resultatene ble publisert i 2020. Den viste at ca. 1,4 prosent av befolkningen - ca. 55.000 mennesker - var spilleavhengige, og at 3,1 prosent var å anse som moderate risikospillere.

Omfang av penge- og dataspillproblemer i Norge

Kilder: Kavli og Berntsen (2005), Kavli (2007), Kavli og Torvik (2008), Pran og Ukkelberg (2010), Universitetet i Bergen (2013, 2015 og 2019).

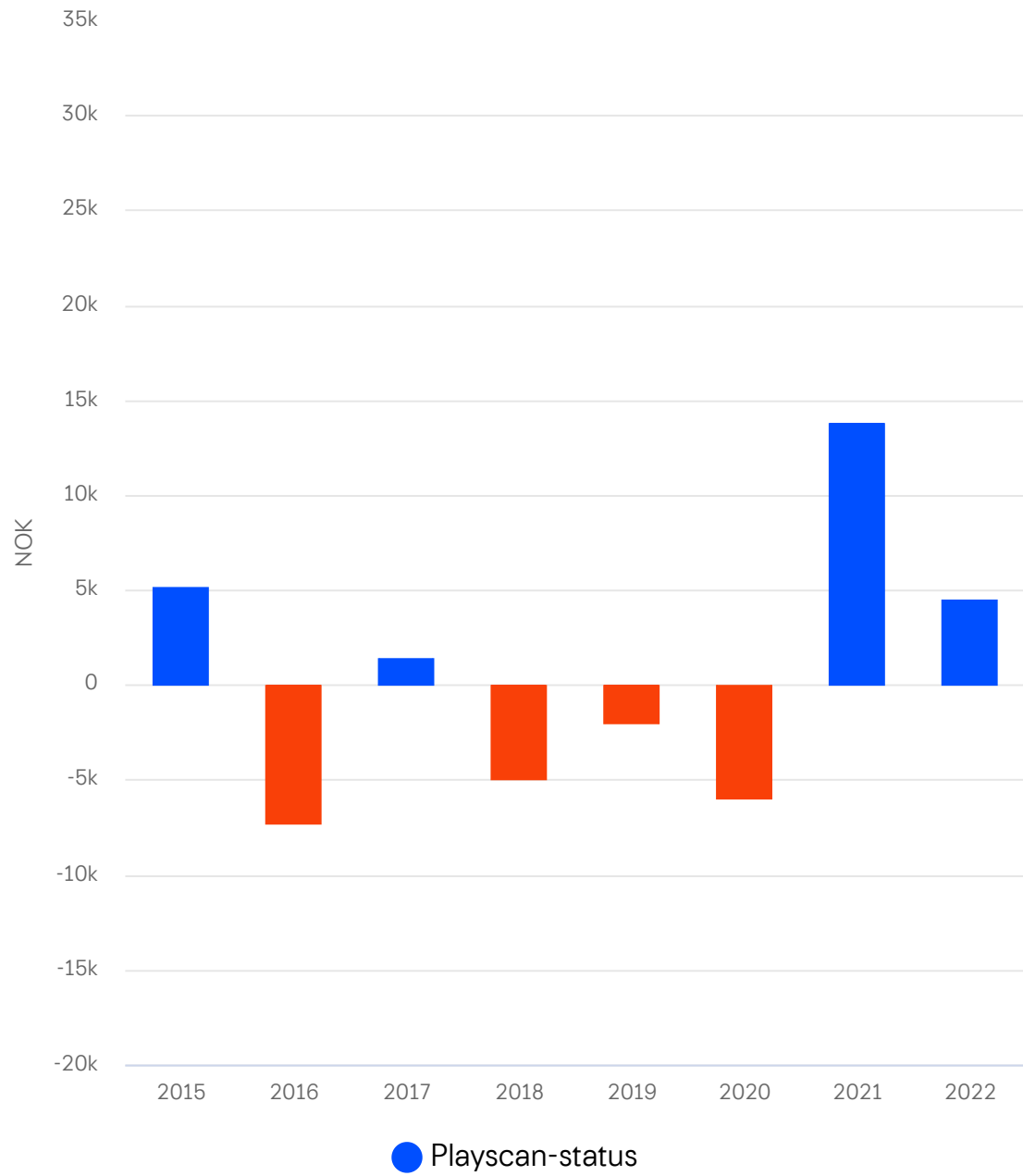

En ny befolkningsundersøkelse er utført i 2. halvår i 2022. Resultatene publiseres senere i 2023.

Norsk Tippings Playscan-indeks

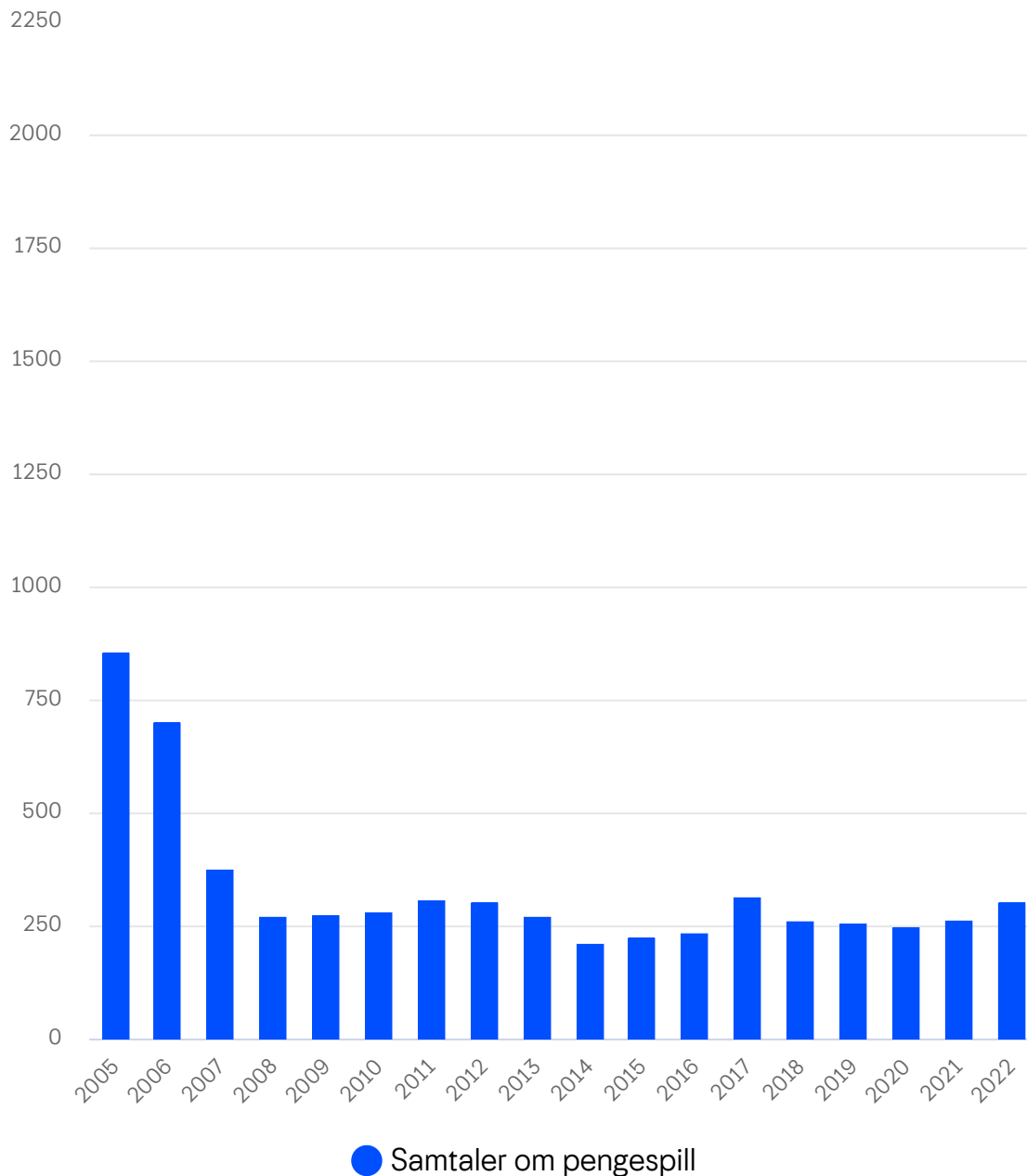
Playscan er et analyseverktøy som ser på kundenes spilleatferd og vurderer om den enkelte har høy (rød), middels (gul) eller lav (grønn) risiko for å oppleve problemer med pengespill.

Verktøyet registrerer endringene i adferden, og vurderer ut fra et sett kriterier om endringen beveger seg i retning av mer eller mindre risiko. Summen av alle endringer kalles Playscan-indeksen og forteller om kundenes samlede spilleadferd har beveget seg i rød eller grønn retning. Indeksen starter på null hvert år. Det betyr at positive tall for et år peker mot sunnere spilleadferd, mens negative tall peker mot en spilleadferd med mer risiko. Over de to siste årene har altså våre kunder endret adferd mot mindre risikospill.

Hjelpelinjen for spilleavhengige

Lotteritilsynet publiserer statistikk fra hjelpelinjen hvert år. Den viser at antallet henvendelser om pengespill økte fra 637 til 735. Økningen i førstegangssamtaler om pengespill har økt med to prosent (fra 475 til 486).

Kasinospill på nett er pekt ut som hovedproblemspill i halvparten av de 486 førstegangssamtalene. Oddsspill står som hovedproblem i 84 samtaler (17 prosent), mens poker er pekt ut som hovedproblem i 28 samtaler (6 prosent).

Vi er for øvrig overrasket over å se at den tradisjonelle fotballtippen er nevnt som hovedproblem i ti samtaler, mot null året før.

Hovedproblem/eneste problem	Antall	Andel
Nettkasino	242	49,8
Odds	84	17,3
Poker	28	5,8
Bingo	19	3,9
Databingo	11	2,3
NT Belago	4	0,8
Hestespill	12	2,5
Multix	5	1,0
NTs lotterispill	8	1,6
Tipping	10	2,1
Skrapespill	0	0,0
Andre pengespill	7	1,4
Ikke identifisert	49	10,1
Dataspill	7	1,4
Totalt	486	100

Norsk Tipping alene er nevnt som tilbyder i 5 prosent av samtalene om kasinospill. I 32 prosent blir både Norsk Tipping og utenlandske operatører nevnt. I 56 prosent av kinosamtalene er det kun utenlandske aktører som blir nevnt.

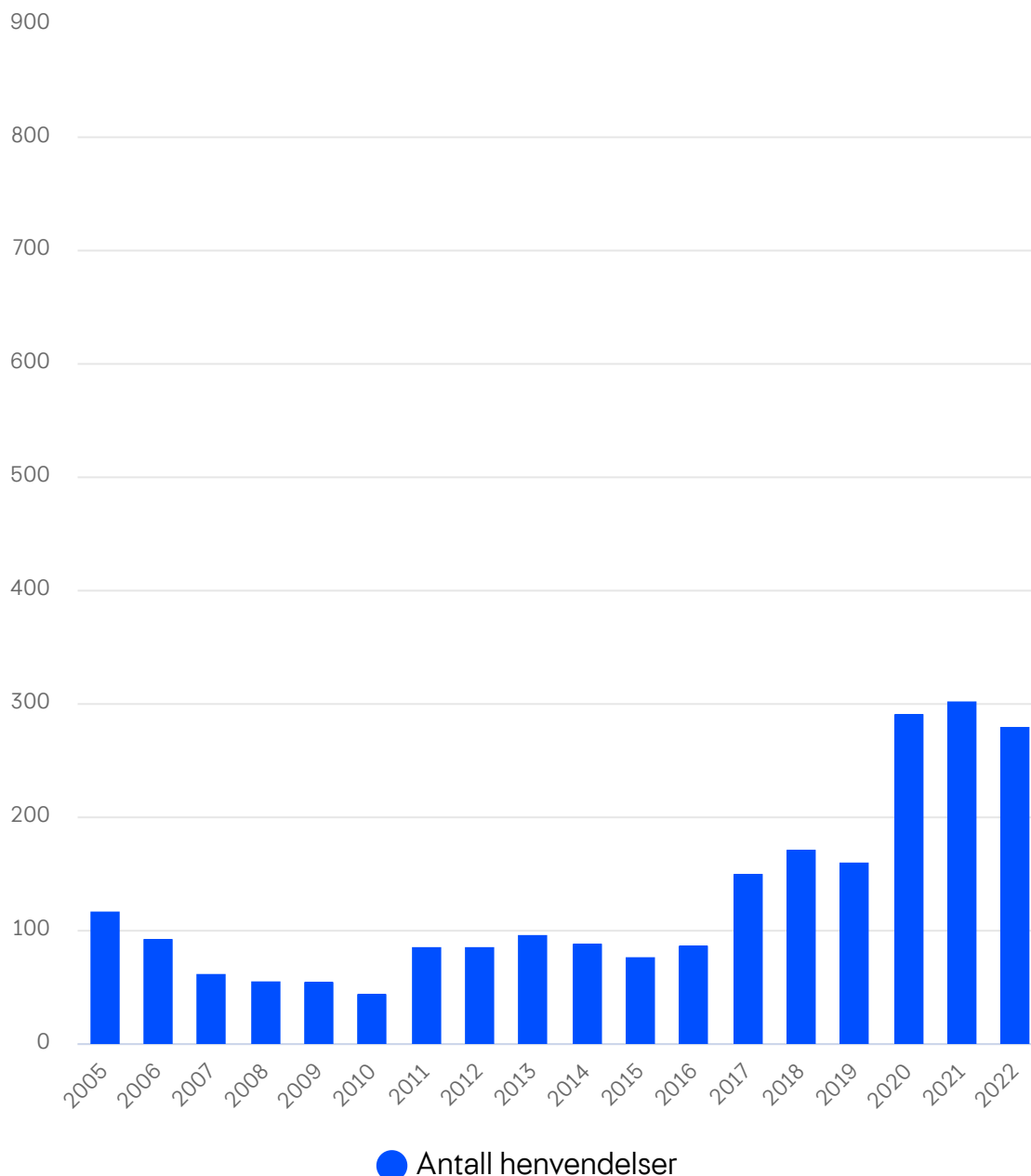
Odds er totalt hovedproblem for 17 prosent av spillerne som ringte hjelpelinjen. 8 prosent av disse peker på Norsk Tipping som tilbyder. 38 prosent gjelder en utenlandsk tilbyder, og i 42 prosent av samtalene blir det vist til både Norsk Tipping og en utenlandsk tilbyder.

Mange av samtaleene om kasinospill, oddsspill og poker handler om spill på utenlandske nettsteder. I 2022 handla 52 prosent av disse utelukkende om spill tilbudt av en utenlandsk aktør. Om vi tar med samtaleene der både Norsk Tipping og en utenlandsk tilbyder er omtalt, har en utenlandsk aktør vært tema i 86 prosent av samtaleene.

Statistikk fra Spillavhengighet Norge

Siden 2006 har organisasjonen Spillavhengighet Norge publisert statistikk over antall henvendelser foreningen får fra mennesker med spilleproblemer og deres pårørende. Antallet nye henvendelser sank med 7,4 prosent, fra 822 til 761, fra 2021 til 2022. Statistikken viser at henvendelser om kasinospill øker (fra 367 til 422), det samme gjør poker. Også Multix/Belago er tema i flere samtaler i 2022 enn året før.

308 ønsket å motta «Gamban», filteret som blokkerer pc, nettbrett eller telefon fra spillsider på nett.

Norsk Tippings problemspillmåling

I 2019 publiserte Universitetet i Bergen (og Lotteritilsynet) befolkningsundersøkelsen som kartlegger problem- og risikospill i befolkningen. Undersøkelsen viste at omfanget av pengespillproblemer i Norge hadde økt. Vi i Norsk Tipping var bekymret over utviklingen og vi har innført en rekke tiltak som skal bidra til å snu den negative utviklingen.

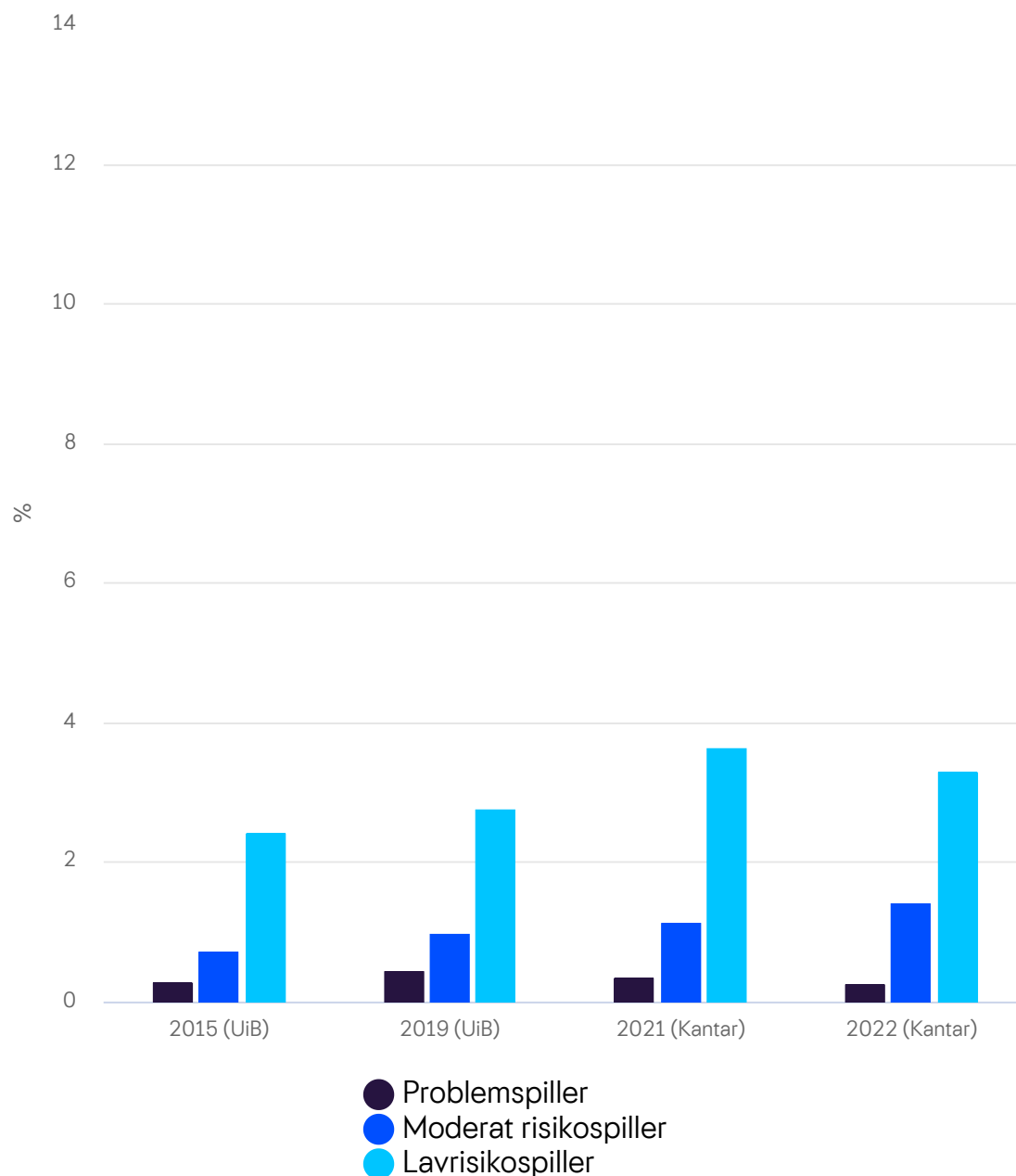
Norsk Tipping anser at det er befolkningsundersøkelsene (UiB) som gir den beste kartleggingen av omfanget av pengespillproblemer i Norge - det er fasiten. Siden den offisielle befolkningsundersøkelsen gjennomføres med noen års mellomrom, har vi

behov for hyppigere indikasjoner på om tiltakene vi har satt inn har den effekten i befolkningen vi ønsker. Vi har derfor utarbeidet en problemspillmåling som skal forsøke å følge utviklingen hyppigere.

Det planlegges derfor en årlig gjennomføring av denne undersøkelsen.

Første undersøkelse ble gjennomført i desember 2021. Det var planlagt en ny undersøkelse i desember 2022, men vi valgte å utsette den til januar 2023 for ikke å forstyrre den nye befolkningsundersøkelsen, som hadde en datainnsamlingsperiode fram til og med desember 2022.

Sammenstilte målinger

Den ferske undersøkelsen viser ingen signifikante endringer fra desember 2021 til januar 2023, men trenden peker mot en gledelig reduksjon av omfanget av problemspill (fra 1,1 til 0,8 prosent). Samtidig ser vi at andelen moderate risikospillere øker (fra 3,6 til 4,5 prosent) - både fordi tidligere risikospillere har beveget seg i retning av lavere risiko og fordi et antall lavrisikospillere har beveget seg i retning høyere risikospill.

Ble befolkningsundersøkelsen i 2019 gjennomført da problemspillnivået var på et toppunkt, eller var omfanget av problemspill fortsatt på stigende kurs? Det er det knyttet usikkerhet til. Med tanke på den økende digitaliseringen, pandemi og økningen av antall spillere som spiller høyrisikospill i 2020, er det rimelig å tro at den ble gjort på stigende kurs. Mange av tiltakene Norsk Tipping har gjort for å dempe denne utviklingen ble innført i perioden 2020 - 2022, og vil ha effekt over tid.

Med bakgrunn i dette mener Norsk Tipping at det er en positiv indikasjon at problemspillmålingen viser en nedgang i problemspillere, men det er bekymringsfullt at den viser en økning av moderat risikospillere. Den innsikten medfører at Norsk Tipping vil øke fokuset på tiltak som også skal treffe moderat risikospillere. Spillepuls er et eksempel på dette.

Den nye befolkningsundersøkelsen fra UiB er ventet publisert senere i 2023.